

Czy UOKiK chroni uczciwych przedsiębiorców?

Konferencja Przemysłu Materiałów Budowlanych
Kraków, 27.05.2011 r.

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Zwalczanie nieuczciwej konkurencji a ochrona konkurencji

Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 j.t.)

- określenie katalogu czynów nieuczciwej konkurencji
- powództwo do sądu powszechnego
- odpowiedzialność cywilna

Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.)

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Rynek wyrobów budowlanych – kompetencje Prezesa UOKiK

ochrona konkurencji

Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz 331 z późn. zm.)

Obszar relacji: przedsiębiorca – przedsiębiorca

- eliminowanie niedozwolonych porozumień
- eliminowanie nadużywania pozycji dominującej
- kontrola koncentracji

oraz nadzór rynku:

Ustawa z 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (j.t. Dz. U. z 2004 r. Nr 204, poz. 2087 z późn. zm.)

- bezpieczeństwo produktów

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Jakie porozumienia są zakazane?

Porozumienia horyzontalne (poziome):

- pomiędzy przedsiębiorcami będącymi konkurentami np. sklepy, hurtownie, wytwórnie itd.

Porozumienia wertykalne (pionowe):

- pomiędzy przedsiębiorcami niebędącymi konkurentami np. hurtownia i sklepy detaliczne, producent i dystrybutorzy itd.

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Co grozi za udział w zakazanym porozumieniu?

Sankcje finansowe: do 10 proc. ubiegłorocznego przychodu

- Najsurowiej karane są porozumienia cenowe pomiędzy konkurentami - kartele
- Jak UOKiK szacuje wysokość kary: *Wyjaśnienia w sprawie ustalania wysokości kar pieniężnych za stosowanie praktyk ograniczających konkurencję*

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Polski sektor budowlany – dotychczasowe doświadczenia UOKiK

- 1. Niedozwolone porozumienia – farby lakiery,
pokrycia dachowe, rynny**
- 2. Kartel cementowy**
- 3. Konkurencja na rynku robót budowlanych**

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Zmowy na rynku farb i lakierów – minimalne ceny odsprzedaży

Producent jako nadzorca porozumienia:

- ustalanie cen
- monitoring zachowań detalistów
- karanie odstępców (groźby wstrzymania dostaw, cofnięcie rabatów)
- koordynowanie przepływu informacji

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Zmowy na rynku farb i lakierów – minimalne ceny odsprzedaży

Skutki dla rynku:

- ograniczenie konkurencji
- podział rynku
- wyższe ceny produktów
- zapobieganie wojnom cenowym zmierzającym do obniżenia cen
- obniżenie jakości lub ograniczenie oferty
- długi okres przywracania równowagi na rynku

Korzyści dla uczestników porozumienia:

- utrzymanie pozycji rynkowej bez konieczności konkurowania
- gwarantowany rynek zbytu
- pewne zyski

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Zmowy na rynku farb i lakierów – decyzje Prezesa UOKiK

1. **DOK 12/2010** uczestnicy – Akzo Nobel (producent), Castorama, Leroy Merlin, Obi i Praktiker; łączna kara ok. 54 mln zł (leniency)
2. **DOK 4/2010** uczestnicy – Tikkurila (producent), Castorama, Praktiker; łączna kara ponad 48 mln zł (leniency)
3. **RKT 43/2009** uczestnicy – Śnieżka i 55 dystrybutorów, łączna kara 6,7 mln zł
4. **RPZ 50/2008** uczestnicy – Kreisel i 25 dystrybutorów; łączna kara ponad 300 tys. zł
5. **DOK 1/2008** uczestnicy – ICI (producent) i Castorama; łączna kara ponad 45 mln zł (SOKiK obniżył karę dla Castoramy do 12 mln zł)
6. **RKT 79/2007** uczestnicy – Tikkurila i 84 dystrybutorów; kara na spółkę Tikkurila ponad 2 mln zł (leniency)
7. **DOK 107/2006** uczestnicy – Polifarb Cieszyn (producent), Bricomarche, Castorama, Leroy Merlin, Nomi, Obi, Platforma i Praktiker; łączna kara ok. 110 mln zł (leniency)

www.dziennikbudownictwa.pl
3. Konferencja MB, Kraków 25-27.05.2011

Inne niedozwolone porozumienia na rynku budowlanym

- 1. RPZ 20/2010**, uczestnicy – Bogatti producent mebli i 6 dystrybutorów, łączna kara ok. 22,5 tys. zł
- 2. RWR 42/2008**, uczestnicy – Plannja producent blachodachówki i 9 dystrybutorów, łączna kara ok. 89 tys. zł
- 3. RWR 20/2007**, uczestnicy – Röben Ceramika Budowlana producenta dachówki i 20 dystrybutorów, kara na Röben ok. 620 tys. zł

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Kartel cementowy – decyzja DOK 7/2009

1. Najwięksi producenci w branży (prawie 100 proc. rynku)

2. Zakres porozumienia:

- ustalanie cen minimalnych, podział rynku, koordynacja podwyżek
- monitorowanie odstępstw od ustalonej strategii
- utrzymywanie stałych udziałów w rynku (rekompensaty dla firm osiągających mniejszy niż założony udział w rynku)
- akcje przeciwko podmiotom trzecim ograniczającym stabilność kartelu (ograniczenie sprzedaży na rzecz workowni)

www.dlaudownictwa.pl
3. Konferencja PIMB Kraków 25-27.05.2011

Kartel cementowy – decyzja DOK 7/2009

1. Skutki dla rynku

- a. drastyczne ograniczenie konkurencji w branży,
- b. wysokie ceny – wysokie zyski producentów,
- c. negatywne efekty mnożnikowe dla całej branży budowlanej.

2. Konsekwencje dla uczestników kartelu

łączne kary w wysokości **411 mln zł**

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Czy warto współpracować z Urzędem?

- 1. Program łagodzenia kar *leniency* (od 1 maja 2004 roku)**
- 2. *Wytyczne Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie programu łagodzenia kar – od lutego 2009 r.***
- 3. Na co można liczyć?**
 - a. odstąpienie od kary
 - b. obniżenie kary

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Odstąpienie od kary

Przedsiębiorca musi spełnić następujące warunki:

- a. nie był inicjatorem porozumienia
- b. zgłosi się do UOKiK jako pierwszy i dostarczy istotne informacje, których UOKiK jeszcze nie posiada
- c. aktywnie współpracuje z Prezesem UOKiK
- d. zaprzestał udziału w porozumieniu

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Mity o nielegalnych porozumieniach...

czyli jak fałszywe przekonania mogą prowadzić do łamania prawa

- *„Musimy porozumiewać się ze sobą, by walczyć z nieuczciwą konkurencją”*
- *„Nie podpisaliśmy przecież żadnej umowy”*
- *„Ustaliliśmy ceny, ale nasi klienci korzystają z rabatów i upustów”*
- *„Dzięki cenom minimalnym konkurujemy jakością, są więc korzystne dla konsumentów”*

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

A jak jest zgodnie z prawem?

- Zmowa cenowa nie stanowi dozwolonej reakcji na istnienie konkurencji – choćby nieuczciwej
- Brak umowy na piśmie nie oznacza, że nie ma zmowy
- Liczy się fakt ustalenia ceny – nie mają znaczenia rabaty ani upusty
- Ceny sztywne nie służą konsumentom

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Obszar relacji: przedsiębiorca – konsument

Nieprzestrzeganie ogłoszonych *kodeksów dobrych praktyk* skierowanych do konsumentów może zostać potraktowane jako

naruszenie zbiorowych interesów

(art. 24 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów)

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Nadzór rynku - współpraca z Unią Europejską - RAPEX

SYSTEM RAPEX

Rapid Alert System for Non-Food Dangerous Consumer Products

Strona internetowa:

http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/rapex_archives_en.cfm

Notyfikacje w systemie RAPEX 01. 05. 2008 – 20. 05. 2011

- a. cement
- b. detektory CO₂
- c. detektor gazów (metan, propan, butan itd.)
- d. detektory dymu

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Rejestr wyrobów niezgodnych

Kategorie wyrobów budowlanych zamieszczonych w rejestrze od grudnia 2005 r.

belka nadprożowa

bloczek betonowy

brodzik

cement

drzwi

elementy murowe

folia fachowa

gips budowlany

grzejniki

kabina prysznicowa

kostka granitowa

miska ustępowa

parapet wewnętrzny

piasek zwykły

płytki ceramiczne podłogowe

płyty styropianowe

pustak stropowy

siatka z włókna szklanego

słup oświetlenia ulicznego

wanna

wc kompakt

wełna mineralna

żwir

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Współpraca z organami celnymi

Szczegółowe dane dotyczące wystąpień organów celnych i opinii organów nadzoru budowlanego

Rok 2009

Nazwa OW	Liczba wydanych opinii	Liczba negatywnych opinii
Organy nadzoru budowlanego	57	34

Rok 2010

Nazwa OW	Liczba wydanych opinii	Liczba negatywnych opinii
Organy nadzoru budowlanego	65	40

*źródło : dane przekazane przez organy nadzoru budowlanego

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011

Dziękuję za uwagę

MAŁGORZATA KOZAK

Wiceprezes

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

email: sw2@uokik.gov.pl

więcej na:

www.uokik.gov.pl

www.dlabudownictwa.pl
3. Konferencja PMB, Kraków 25-27.05.2011